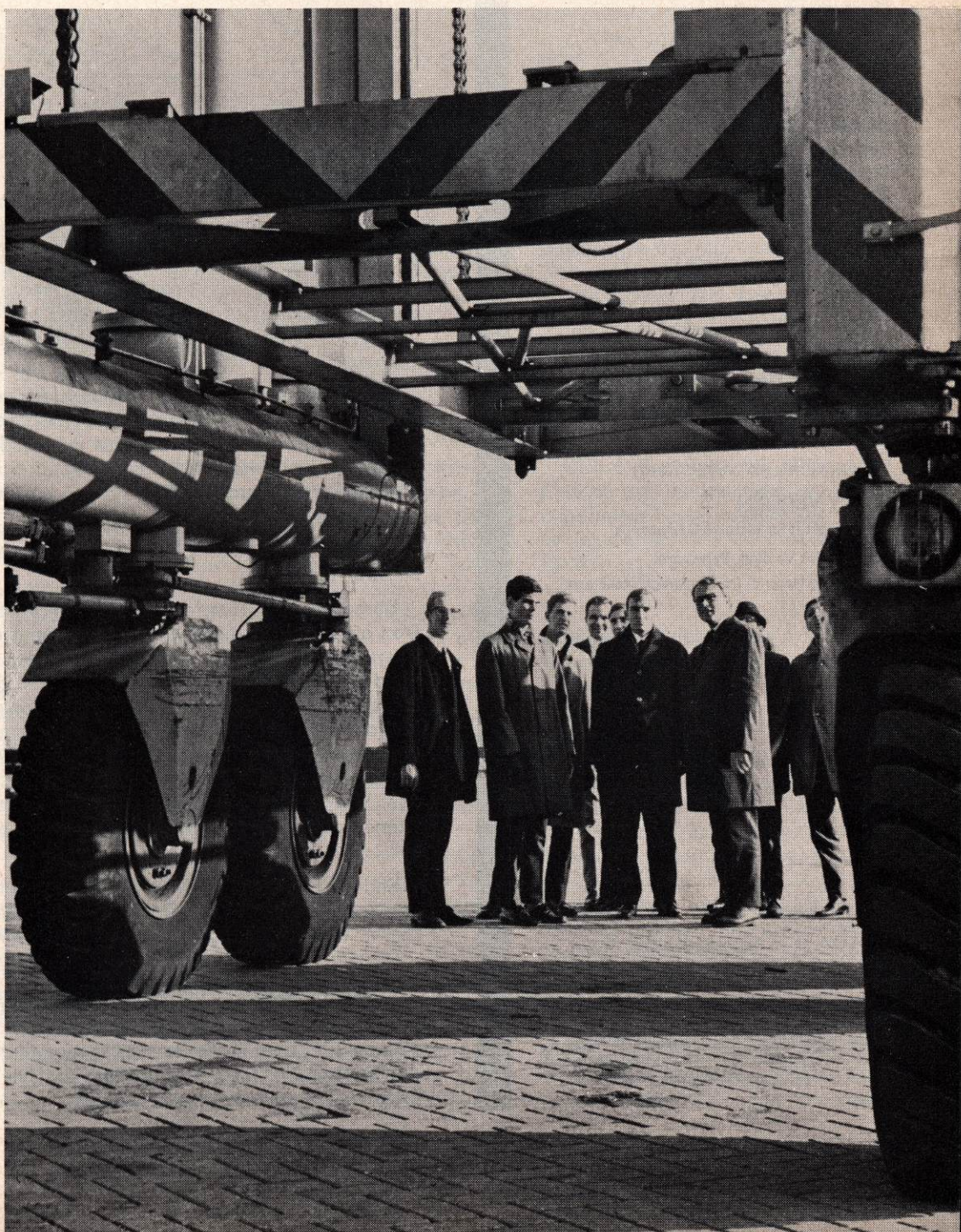

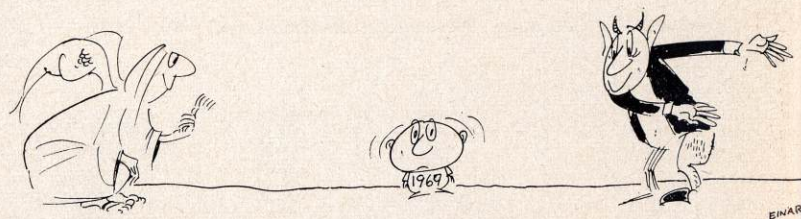
23_03_012

NR. **1** JANUAR 1969

ny verden

Tidsskrift for Moralsk Opprustning

Tidens barn

Gleden var stor da han ble født — et fullkomment barn! Millioner av mennesker samlet seg om vuggen. Alle spurte de — hva skal barnet bli til? De mest pessimistiske mente det ville utvikle seg til den rene elendighet. Andre var preget av forsiktig optimisme. Det ble holdt mange kloke taler. De forente nasjoner sto som fadder. Barnets navn var 1968.

Barnets far er litt av en rundbrenner, selv om han er gammel som evigheten. Han tituleres TIDEN. Han sørger for at en ny skapning ser verdens lys hver tolvte måned. Noe ansvar utover det påtar han seg ikke. Menneskene oppdrar hans avkom. Hvis den lille skriker, strømmer det inn forslag og idéer fra øst og vest.

Eksperter samles. Delegasjoner kommer og går. Komitéer utnevnes. Kongresser samles og oppløses og samles igjen. Det skrives millioner av ord.

Barnet skriker. Hvorfor? Det må være noe i veien med vuggen! Den står for langt til høyre. Nei, for langt til venstre. Den må stå ytterst til venstre. Tøv, til høyre står den tryggest, der har den alltid stått tryggest. For Guds skyld, la vuggen stå hvor den står. Slå den istykker, strukturen er gammeldags. Lenge leve vuggen! Mal den blå. Mal den rød! Fargeløs er moderne. Ned med vuggen! Opp med vuggen. Hysj, barnet skriker. Hvorfor? Vi ringer etter psykiatrikeren. Vi kobler til datamaskinene. Teknologien vil redde oss. Vugge, vugge, vugge — fortære, fortære. Mer effektivt. Helt vitenskapelig. Diagnoser, statistikk, analyse av alle dens bevegelser...

Endelig blir det stille. Man bøyer seg spent over vuggen for å se hva som er hendt. Der ligger han — en gammel mann med skjegg. Han er død. Mager og gusten av mangel på KJÆRLIGHET.

Det gamle år begraves på de døde muligheters kirkegård. I nekrologene anklager de mislykkede oppdragere hverandre.

Så ringer klokken på nytt. Et nytt år er født og døpes 1969. Et slikt vakkert barn da det kom til verden. Det er vi som skal oppdra det. Et Nytt År. Det kan bli et godt år. Hvis vi vil — og med Guds hjelp. Mulighetene har ingen grenser.

MINORITETER I ASIA

Av RAJMOHAN GANDHI

Asiatene reagerer mot rasediskrimineringen i Vesten. De hevder også at de ikke forstår den anti-hvite og anti-svarte stemningsbølge i Afrika. De glemmer at rasefølelsen har sterke og dype røtter i Asia.

Det finnes ikke et eneste asiatick hvor én menneskegruppe ikke føler seg overlegen eller bitter overfor en annen. I Malaysia føler malayerne at kineserne der (mer enn 40 % av befolkningen) er smarte og ærgjerrige utlendinger. Kineserne synes at malayerne er dovne og sjåvinistiske. Indonesia har vanskeligheter, ikke bare på grunn av den 3-millioner store kinesiske folkegruppe, men også med å få javaneserne til å ha omsorg for sumatrerne og omvendt.

Asiatisk rasefølelse

Hver enkelt av Indias folkestammer føler seg intellektuelt, moralsk og fysisk overlegen overfor de øvrige, og pleier med omhu nedarvede beretninger om nabostammens forræderi. Denne asiatiske rasefølelse vidner om økt eller mistenksomhet asiaterne imellom og må overvinnes. En nasjon må være den første og det kunne bli Ceylon.

Ceylon er ikke på noen måte fri fra dype splittelser. Hvis det ikke blir funnet en løsning på den bitterhet som eksisterer mellom majoritetsgruppen singaleserne og minoritetsgruppen tamilerne, vil denne perlen av et land ende i tragedie.

Det er sterke følelser på begge sider. Singaleserne beskriver med lidenskap grusomheter som Tamil-innvandrerne skal ha begått i eldgamle tider, mens tamilerne forsøker å bevise at deres

forfedre kom til Ceylon før singaleserne.

Stridighetene følger det vanlige mønster. Singaleserne mener at tamilerne ikke føler seg tilstrekkelig ceylonesiske, men tamilerne hevder at de ikke blir akseptert som ceylonesere. Singaleserne synes at deres språk skulle benyttes mere, mens tamilerne reagerer på at singalesisk blir påtvunget dem. Singaleserne mener tamilerne har for mange nøkkelstillinger — tamilerne synes at de har for få.

De av oss som nå har tilbrakt tre uker med en internasjonal MRA-styrke i Ceylon, er blitt slått av ønsket og viljen hos mange ceylonesere til å bygge bro over denne splittelsen. En av dem, en Tamil-journalist i en av Ceylons største aviser, sa på en MRA-konferanse i Jaffna: «Idag begynner vi en ny revolusjon i nord — langt større enn den kampen vi hittil har ført for våre rettigheter og krav og alt som vi mente er blitt nektet oss. Vi må be våre singalesiske venner om tilgivelse for all den bitterhet vi har følt mot dem, og arbeide mot full enhet, for å vise verden at vi er én nasjon og ett folk.» Denne journalisten hadde selv oppmuntret til bitterhet og splittelse, men var blitt annerledes.

Neste morgen talte en singalesisk leder om behovet for en endret singalesisk innstilling. Han ba om tilgivelse for den sjokkerende måten hans folk hadde behandlet tamilerne på under opprøret i 1958.

Som i andre splittelser av lignende art er der alltid større motsetninger innenfor de enkelte grupper enn mellom dem. Under henvisning til de store uoverensstemmelser mellom ta-

milerne og deres ledere sa en kjent politiker til meg: «Vi kan snakke om retningslinjer og mål som skiller oss. Sannheten er at vi ikke liker fjeset på hverandre. Kunne vi bare sitte ned ved samme bord og snakke sammen ville det være en begynnelse.»

En mann som har interessert både singaleserne og tamilerne er Stanley Nichols-Roy, generalsekretær i APH-LC (All Party Hill Leaders Conference). De lyttet alltid oppmerksomt når han beskrev hvordan begge sider i Assam-konflikten — etter måneder med bitter uenighet — var blitt enig om å forsøke å realisere New Delhis forslag om re-organisasjon.

Nichols-Roy talte til tilhørerne i Ceylon om nødvendigheten av at minoriteten hadde omsorg for resten av landet, samtidig som de kjempet for sine egne rettigheter.

Den menneskelige natur

Også diplomater har forstått den kraften som ligger i ordet «tilgi». Indias høykommissær, Y. D. Gundevia, vant mange venner for sitt land da han overfor avismannen B. S. Silva fra Ceylon beklaget den dårlige behandling som denne hadde fått i India.

Ceylon er et lite land med overflod. Overalt ser man bevis på naturens gavmildhet. Vil menneskets visdom være på høyde med den? Det er sagt at Asias problem ikke er mor natur, men den menneskelige natur. Vil Ceylons ledere og ledede kunne vise hvordan den menneskelige natur kan mestres og utnyttes, ikke bare til heder for denne bemerkelsesverdige øya, men fordi vårt kontinent og verdens store og forvirrede nasjoner kan lære av det.

Bildet på forsiden:

I rammen av en teknologisk gigant. Det er ikke Apollos utskytningsrampe, men en ganske «alminnelig» kran i Rotterdams havn. I midten en gruppe unge menn som er del av Moralsk Opprustnings aksjon i Holland. Deres målsetning er å mobilisere Europas åndelige, moralske og teknologiske muligheter for en uselvvisk innsats i resten av verden.

En markant profil

av Einar Engebretsen

Tyske tropper var gått i land i Norge. Kampene var i full gang. På den svenske siden av grensen på høyde med Røros travet en hest med slede på vei mot Norge. I sleden satt en svensk kaptein. Han skulle til Røros for å melde seg til tjeneste og delta med den norske hær i kampen mot den nazistiske overmakt.

Kapteinen meldte seg til den norske kommandant i Røros. Snart etter var han ansvarlig for ca. 400 soldater som manglet befal. Dette var i april 1940.

Det var den samme offiser som julaften 1939 tok farvel med hustru og barn og dro som frivillig til Finlands-krigen. Da han kom tilbake til Sverige fra Finland var Norge angrepet. Noen dager senere var han da på vei mot norskegrensen.

Etter krigen ble Dickson av Kong Haakon tildelt Deltagermedaljen.

Kaptein James Dickson eller Riks-

dagsman James Dickson eller Kammarherre James Dickson eller Gårdbruker James Dickson eller Piloten James Dickson (han har flysertifikat nr. 103 i Sverige), eller statsrevisor James Dickson – kall ham hva man vil – det tar han ikke så høytidelig. Det han tar alvorlig er at det ikke finnes noen nøytralitet mellom godt og ondt, selvom man er borger av et nøytralt land.

Dickson har gjentatte ganger sagt i Riksdagen: «Man kan ikke være ideologisk nøytral.» Og han har føyd til: «For å få et riktig og klart bilde av seg selv og sin egen nasjon, må man alltid ha verdensperspektivet som bakgrunn.»

I 1944, i en tid da Estland var i oppløsning og kamper pågikk mellom de tyske og russiske arméer, landet Kaptein Dickson ved Estlands kyst. Denne gang ikke for å kjempe mot

russer eller tysker, men for å redde estlendere. Kort tid etter var et svensk skip på vei fra Estland med 800 estlendere ombord. Dickson førte kommandoen. Estlenderne fant sine nye hjem i Sverige.

En salt vind

«Kammarherren, riksdagsmannen og gårdbrukeren James Dickson som bor på Vikaryd gård utenfor Alingsås – født for 68 år siden i Vasagatan i Göteborg – er en salt vind i den svenske samfunnsdebatt,» skriver *Borås Tidning*.

Göteborgs-Tidningen kan fortelle: «I år forlater Kammarherre James Dickson med alderens rett Riksdagen, og Andra Kammaren blir en profil fattigere. For en profil har han alltid vært. Til og med de – og de er ikke få – som har irritert seg over hans uttalelser, har kjent både forundring

Riksdagsman James Dickson konfererer med en kollega i Riksdagens annet kammer, samme dag som han forlater Riksdagen etter 28 års arbeid der.

og respekt for den stoisme som har preget hans virksomhet både i og utenfor Riksdagen i 27 år.»

Ofte ensom

Følgende kan man også lese i *Göteborgs-Tidningen*: «Han er bevisst om at han ofte har stått alene, at til og med partikolleger har funnet hans ideologiske og politiske løsninger lettvinne. Men han forlater det politiske liv med de verdier i behold som har vært hans rettesnor under riksdagsårene.»

«Vi politikere skal ikke bare følge opinionen og tilgodese materielle krav, men også gi våre standpunkter i moralske spørsmål. Dette er en tanke som har veiledet mange store statsmenn. Men dessverre er det forskjell på statsmenn og politikere. Kriteriet på en statsmann er for meg ikke bare å tenke på neste valg, men også på neste generasjon,» sier Dickson.

«Hvem skal overvåke moralen nå?» er overskriften i *Expressen* i Stockholm i forbindelse med at Dickson forlater Riksdagen. En overskrift med et ironisk tilsnitt, men spørsmålet er relevant nok. For kort tid siden slo den svenske pressen opp med store bokstaver: «Fra 1967 til 1968 har forbrytelser i Sverige økt med 16 prosent – den største økning som noen gang har forekommet i landet.» «En lavineaktig stigning av narkotikamisbruk over hele landet,» sier rikspolisjef Carl Persson.

En kraftig salve

Med dette som bakgrunn siterer vi et utdrag av en tale Dickson en gang holdt i Riksdagen: «Nå er tiden inne for Konge, Statsminister, Regjering og Riksdag sammen med hele resten av vårt folk til en grundig selvransakelse og i lyset av absolutt ærlighet rette på sine egne feil. Dermed også ta fatt på den Augiasstall som vårt land er blitt – rense ut materialismens ødeleggende følger som vi er blitt så vant til og ett med at vi knapt legger merke til dem – smuss i tanker, ord og gjerninger, hovmod, selvskhet, storsnutethet, kynisme, selvopptatthet, korrupsjon, feighet, kryperi overfor makt – og på denne måten bygge opp et folk som kvalitativt er uangripelig, som lever ikke for seg selv men for å

tjene andre folk. Et slikt Sverige med en ideologi bygget på absolutte moralnormer kan tale til både Øst og Vest på et språk som begge forstår. Jeg er sikker på at i dette ligger vårt lands kall.»

En kraftig salve – rettet mot det politiske høyre like meget som det politiske venstre. De i midten er også i skuddlinjen. Riksdagsman Dickson er ikke interessert i «moral» fordi menneskene skal bli «snille» og «oppføre seg pent». Han er interessert i en verden i nød, en menneskehet i nød. For å kunne yte effektiv hjelp kreves visse karakteregenskaper. Man kan ikke hjelpe Asia og Afrika eller Syd-Amerika med korrupsjon hvis man selv er korrupt. Man kan ikke helhjertet gi sin tenkning og fantasi til en lidende menneskehet hvis man selv oppfatt kretser om sex.

Globale konsekvenser

Dickson trekker globale konsekvenser av personlig moralsk svikt. Men han har heller ikke meget til overs for dem som dyrker sin egen moralske dyd uten å være engasjert i å rette på den urettferdighet som hersker på alle kontinenter. Han tror på Sverige, tror på dets muligheter som folkeforsoner. Et Sverige som kan gi verden en skapende revolusjonær impuls.

Kammarherre Dickson har vært i Moskva mere enn en gang de siste år. Han har oppsøkt russiske ideologer og brutt lanse med dem. Han er overbevist om at bare ved en «permanent revolusjon i menneskers motivering og livsførsel vil en forandring av strukturen gi de nødvendige resultater.

De greske og tyrkiske ledere på Kypros kjenner godt til Dickson. Han har besøkt øya atskillige ganger for å ta del i den kamp som pågår for å skape enhet mellom disse to folkegrupper.

Hvordan løse Indias gigantiske problemer? Det kan intet enkelt menneske gi noe helt og fullt svar på, men Dickson har helhjertet engasjert seg i denne oppgaven i nært samarbeide med Rajmohan Gandhi, Mahatma Gandhis sønnesønn.

Han har også kjempet for og fremmet sine overbevisninger i Syd- og Nord-Amerika, Afrika og Asia.

Om ungdommen sier han (tatt fra

I samtale med presidenten for Riksdagens annet kammer, Henry Allard.

et innlegg i Riksdagen): «Jeg synes det er helt naturlig at ungdommen protesterer. Det skulle jeg også ha gjort om jeg hadde vært i den alderen og ikke hadde hatt noe å sikte på, ingenting å kjempe og leve for. Man er bare et halvt menneske om man ikke har en idé som kan fylle en helt.»

Når det blåser

Følgende har Dickson også sagt i Riksdagen: «Over hele verden våkner mennesker opp og forstår hvor det hele bærer hen. Folk som er fast bestemt på å vende strømmen og bringe inn en ny tenkning i billedet, med nye motiver og målsettinger, ideologisk forankrede mennesker som setter alt inn på dette, som ikke lar seg bestikke av noen og som kan stå oppreist, selv når det blåser...»

James Dickson står oppreist, selvom det har blåst ganske kraftig omkring ham.

Korteste innlegg

I *Svenska Dagbladet* kan man lese at James Dickson har hatt det korteste innlegg i Riksdagen: «En riksdagsman fra Göteborg hadde talt, og James Dickson ba om ordet etter ham. Han reiste seg imidlertid bare, trakk uttrykksfullt på skuldrene –

Forts. side 14

Absolutte normer for individ og samfunn

Av THORLEIF BOMAN

Dr. theol., sogneprest Thorleif Boman er en av de selvstendigste tenkere i vår kirke. Hans vitenskapelige hovedverk hittil er en utredning om forskjellen mellom gresk og hebraisk tenkning, som er oversatt til flere språk og har stor betydning for den almene idéhistorien. Han har også i dagspressen levert en rekke tungtveiende bidrag til den teologiske debatt. Vi har fått lov til å ta inn her et avsnitt av hans meget omtalte bok «Jesus Jødernes Konge. Fantast eller realist?» (Aschehoug 1967).

Det ligger i mennesket en trang til å sette seg i Guds sted og gjøre seg selv til det høyeste vesen i verdensaltet, uten noen makt eller myndighet over seg. Nietzsche erkjente det åpent, og svært mange gjør det i praksis, andre tilslører det ved å nekte at det finnes høyere vesener; men de fleste rygger tilbake for en så formastelig tanke, og nekter å tro at også de ubevisst ønsker det samme. Jesus kommer vårt titaniske hovmod imøte ved å gi det en ny og moralsk form. Ved å stille guddommelige krav til oss sier han: «Bare prøv å bli lik Gud! Det er helt utmerket. Men prøv å ligne ham i godhet og givende kjærlighet, ikke i

ære og makt!» Slik var Jesus selv, og lenger når et menneske ikke i sin streben etter å bli likestillet med Gud. Muligheten av å ligne Gud i ære og makt avviste Jesus som sataniske fristelser. De tyranner som i historiens løp og i dagens situasjon har tillatt seg absolutt makt over andre, er avskrekkende bevis på at Jesus så rett: de blir ikke guder, men djevlere.

Når menneskene aksepterer seg selv som syndere av Guds ætt, får de på den ene side en høyhet og verdighet som gjør dem jevnbyrdige med hvem som helst, på den annen side får de en ydmykhet som gjør at de kan se på den skrupeligste synder som en bror, og på en uvenn som på en villfarende. Denne innstilling må også et samfunn kunne innta til andre samfunn: selvbevissthet forenet med ydmykhet og forståelse for andre.

Som etisk veiledning er Jesu absolutte normer idealer man skal strekke seg mot, det er uopnåelige mål man skal vandre mot uten stans. Dersom en underveis sammenligner seg med andre som ikke er kommet så langt og slår seg til ro, tilfreds med seg selv, forandrer idealet karakter og blir til krav, trusel og dom; men den skrupelige som ærlig strever fremover, skal ikke skremmes, men anerkjennes, selv om han er kommet meget kort. Som illustrasjoner til disse to fenomener kan vi tenke på Jesu forhold til fariseerne og til de åpenbare syndere som lengtet etter å begynne et nytt liv.

Men på akkurat samme måte trenger folket som helhet, samfunnet, de absolutte normer. Det må ikke slå seg til ro med at den samfunnsform det har funnet og realisert og er tilfreds med, er den endelige. Det må en gang for alle erkjenne at det alltid er underveis, alltid arbeidende og strebende

mot det som er bedre, aldri selvtillfreds og aldri hovmodig overfor dem som er kommet til kort. På den annen side vil den uopphørlige streben bli uten rastløshet og nervøsitet når folket blir klar over at evnen og kraften til det gode kommer ovenfra.

Jesus kunne forkynne og selv leve etter absolutte normer, fordi han var fullkommen. Det er ikke vi; derfor trenger vi en norm som han ikke trengte, nemlig rett, rettferdighet, rimelighet, sunn sans, det naturlige eller hva man nå vil kalle denne norm, alt etter det livsforhold hvori den skal anvendes. For feilende, forblindede og onde mennesker er det nødvendig å ha en norm som på hvert sted og til hver tid avgjør hva som skal gjelde for ondt og hva som skal gjelde for godt. Urettferdighet er det som er mindre og ringere enn rettferdighet: godhet er ingen erstatning for rettferdighet. Man skal ikke prøve å avsvikke denne erkennelse med den sofistiske bemerkning at rettferdighetens norm er forskjellig til forskjellige tider og på forskjellige steder. Selvsagt er den det. Det er bare de absolutte normer som er uforanderlige. Og dog er selve rettferdighetsbegrepet det samme hos alle og på alle steder, nemlig at det i sin situasjon danner grensen mellom ondt og godt. Stiger samfunnets moral eller forandrer samfunnet karakter og knytter nye former, f.eks. monogami istedenfor polygami, fritt arbeide istedenfor slaveri, blir også synet på godt og ondt i det konkrete forhold forandret: men vissheten om at der er en forskjell på godt og ondt er uforandret den samme, og denne visshet er mennesket iboende og finnes hos alle normale mennesker. . . . For oss vanlige mennesker vil det si retten til å gjøre det gode.

og det er folket som vil få tingene gjort i verden.»

Bertrand Saliceti, flytekniker ved le Bourget, takket britiske kolleger for at de gjennom MRA hadde kommet til Frankrike for å bygge opp et samarbeid. Den engelske flymekaniker Dick Cosens foreslo en serie konferanser ved Westminster-teatret i de kommende 18 måneder for å «skape en forandring i forholdet mellom våre to land».

Fransk-britisk samarbeid

London i desember: «Frankrike og Storbritannia har en enestående sjanse til å komme Europa til unnsetning og gi effektiv hjelp til Afrika og Asia – dersom de samarbeider,» uttalte Irene Laure, tidligere generalsekretær for franske sosialistkvinner, på en MRA-konferanse om fransk-britisk samarbeid. «Dette samarbeidet kan skapes gjennom Moralsk Opprustning.»

Et slikt samarbeid er allerede en

realitet på enkelte felter. Jim Worthington, medlem av det britiske sjømannsforbunds hovedstyre og Maxim Souffez, generalsekretær for den franske handelsflåtes offiser-forbund, talte på samme konferansen. «MRA har hjulpet meg ut av min 'franske isolasjon,» sa Souffez. «Uansett hva våre regjeringer gjør, er vi fast bestemt på å samarbeide,» erklærte Jim Worthington. «For det er folket som teller,

SAGAVOLL UNGDOMSSKOLE

I forrige måned var kallskap. Inge Mannsåker innbudt til å holde et foredrag på Sagavoll ungdomsskole, Gvarv, om emnet «Personlig tro og globalt ansvar». Etter foredraget, som både lærerne og elevene overvar, fulgte en diskusjon om Moralsk Opprustnings mål og midler i dagens verden. På bildet sees Mannsåker og NY VERDENS medarbeider Jens J. Wilhelmsen (nr. 3 og 4 fra høyre) sammen med noen av skolens elever.

Australias engasjement i Asia Enda en Gandhi...

Melbourne: Tiden er kommet til at statsmenn og politikere begynner å gi nøkkel-landene i Sørøst-Asia den forebyggende medisin vi unnlot å gi til Vietnam, hevdet den indiske redaktøren Rajmohan Gandhi på en konferanse her ved årsskiftet. – «En livsform som fjerner rivaliseringen og hatet mellom menneskene og frembringer ærlige og u-korruperte ledere.» Han understreket at Australias engasjement i Asia ville være uvurderlig for denne verdensdelen. Gandhi fortalte at han hadde mellomlandet i Djakarta og hatt en samtale med presidenten i Indonesia, general Suharto. De snakket om de alvorlige problemene i Indonesia, og presidenten kommenterte: «Når ledere er ulydige mot Gud, må folket lide for det.»

Lindsay Thomson, undervisningsministeren i staten Victoria, tegnet omrisset av en ny målsetning for Australias skoler i en tale på konferansen. «Undervisningens første oppgave er hverken å trene dyktige fagfolk eller å formidle kjennskap til kunst og kultur, men å gi karaktertrening på et åndelig grunnlag,» er-

klærte Thomson. «Vi har gjort oppsiktsvekkende fremskritt på vitenskapens område, men det har ikke vært noen tilsvarende fremskritt i forholdet mellom mennesker og nasjoner. Skolen er stedet å begynne.» Han uttrykte håp om at asiatisk historie og asiatiske språk må få like stor vekt i undervisningen som f.eks. fransk og latin. «Vi må ikke glemme at vi så å si er en del av Asia, og at vi lever så nær et område av avgjørende betydning for verdens fremtid.»

Konferansen, som var arrangert av Moralsk Opprustning, ble omtalt i radio og fjernsyn. Den ble ledet av australeren James Coulter, som sa at den avgjørende prøven for Australia er «hvordan vi behandler landets urbefolkning og folket på Papua – Ny Guinea». Han understreket at bare halvparten av barna på Papua – Ny Guinea har anledning til å gå på folkeskolen. «Dette er et økonomisk problem, men Australias velgere er ikke rede til å sikre disse barna de samme rettigheter som de tar for gitt for sine egne barn. Dette er en kriminell innstilling, som vi australere må forandre på,» uttalte Coulter.

Caux, Sveits: Fru Bhattacharjee, en sønnedatter av Mahatma Gandhi, talte på Moralsk Opprustnings konferanse her den 29. desember. «Min bror Rajmohan og jeg har påtatt oss kampen for India, og vi trenger hjelp fra britene og fra resten av verden,» sa hun.

«Når jeg sier til mine italienske venner at vi indere lengter etter noe som er større, blir de litt forbauset,» fortsatte fru Bhattacharjee, hvis mann arbeider for F.A.O. i Roma. «De tenker seg India som et land med åndelig liv og Yoga, og at vi må være tilfreds med det. Men vi leter etter noe som er større. Vi lengter etter det beste fra Vesten. Ikke et bilde av Vesten i form av sex, alkohol eller bitterhet. Det er noe vi har nok av, og vi vil helst bli kvitt det. Den vestlige verden uten Moralsk Opprustning har ikke mye å gi til India. Vi vil at Vesten skal gå sammen med oss i Moralsk Opprustnings kamp for sannheten. Vi vil at Gud skal lede våre liv.»

En ung indisk kvinne taler til en skole for barnehagelærinner. «Her i Europa spør mange meg: Hva kan det nytte å tale om moral til de sultne og fattige i India?» sier hun. «Jeg har arbeidet blant kasteløse og de fattigste fattige — jeg har aldri hørt spørsmålet fra dem. Derimot har de spurt meg: Nytt det å snakke om moral til de rike, kan de og vil de bli annerledes? Bare ved en radikal omveltning av menneskers innstilling til sine medmennesker kan vi besvare verdens nød og elendighet. Det gjelder for alle.»

Ved premieren av showet i Rotterdam ble Luxor teatret en internasjonal møteplass. På bildet snakker den kubanske ambassadør med Luis Acuna fra Argentina.

54 tyskere, gruvearbeidere fra Ruhr og studenter fra tyske universiteter kom til Rotterdam for å ta del i en industrikonferanse i forbindelse med Moralsk Opprustnings aksjon.

En av de største aksjoner som Moralsk Opprustning har hatt i Rotterdam ble utført i slutten av året 1968. Det musikalske showet «Det er tillatt å lene seg ut av vinduet» var sentralt i det hele. Rotterdam Nieuwsblad skrev: «Med humor og allvor, med satire og perspektiv blir vi stilt overfor vår tidsalders store spørsmål. Hva skal Europa gi verden, stener eller brød - er ett av dem.»

GLIMT FRA HOLLAND

Et vindu med utsyn til millioner i Afrika, Asia og Amerika. Et vindu som ikke bare gir perspektiv utad, men også slipper lys og klarhet innover vårt eget kontinent. Her, ved dette brytningspunkt, møtes kasteløse og keisere. Politikere, prester, pedagoger og pressefolk. Intellektuelle og analfabeter, havnearbeidere og husmødre, leger og landbrukere. Gammel og ung.

Ti tusener og atter ti tusener har etter siste verdenskrig funnet veien til Caux i Sveits. Europas vindu mot verden, har noen kalt det. Et revolusjonært senter i etterkrigstidens Europa. En møteplass for menneskeheten. Kontinentenes samvittighet — Moralsk Opprustnings konferansesenter i Caux er blitt beskrevet på utallige måter på mange språk.

Det er ikke bare et sted for spesialister, dokumentmappebærende eksperter — de kommer også — men Caux er et sted hvor den alminnelige mann og kvinne kan være med å bygge verden ny.

Et vindu mot verden

I nyttårshelgen 1968/69 var representanter fra 43 nasjoner samlet. En delegasjon på 80 skandinaver var blant de 700 som tok del. Skandinaverne hadde brakt med seg studenter fra Ghana, Nigeria og India som studerer i Norden. I Caux møttes de med studenter fra 38 universiteter verden over. I konferansesalens vakre teatersal oppførte en gruppe svensker fra Göteborg «Stigen», et skuespill av Peter Howard. I den fullpakkete sal kunne man bl. a. se en delegasjon fra Tsjekkoslovakia. Det var også folk fra Polen der. En stor gruppe unge fra India. Tyske studenter og fagforeningsmenn. Representanter fra franske universiteter og fra fransk industri. Det var også folk i salen som hadde fløyet ut av Beirut et par timer før flyplassen ble stengt på grunn av kommandosoldatenes angrep.

Kronprinsen av Etiopia kom med sin familie. Menn og kvinner fra Vietnam, Jordan og Libanon. Amerikanere, sorte og hvite...

«Er en revolusjon i mennesket selv nøkkelen til vår fremtid?» var ett av de mange spørsmål som ble behandlet.

En revolusjon levet er bedre enn ti resolusjoner skrevet, sies det. Hat,

Blant de åtti svensker som tok del i nyttårskonferansen i Caux var rektor Sven Måsen fra Göteborg og hans familie.

bitterhet, prestisje, likegyldighet, frykt og arroganse punkterer til stadighet menneskets ofte glimrende teorier om fred og sosial rettferdighet.

En ung kvinnelig japansk student fortalte, enkelt og med styrke, hvordan hennes liv var blitt forandret radikalt — på noen få dager. Hun hadde funnet frihet fra frykt. En selvstendighet i forhold til andre mennesker. En

ny ærlighet om sine egne motiver. Enhet med sin familie, en visjon for sitt land, tro på fremtiden. Hun forpliktet sitt liv til å følge Guds vilje i små og store ting, og hun hadde konkrete planer om hvordan hun skulle gi videre sine erfaringer og sin overbevisning. Ungdom fra Belgia, Frankrike, Tyskland, Sverige, Norge, Viet-

Forts. side 14

Keiser Haile Selassies sønn, kronprins Merid Azmach Asfa Wossen, besøkte nyttårskonferansen i Caux sammen med sin kone og to døtre. Kronprinsparet sees her i samtale med dr. Paul Camobell fra Canada.

PRESSEN

kommenterer ÅRSSKIFTET

AFTONBLADET

Hamburger Abendblatt

POLITIKEN

Aftenposten

Ved avskjeden med 1968 vil de fleste av oss kunne si at det har vært et godt år for vårt land. Det bør – blant annet – få oss til å spørre etter våre forpliktelser.

Politiken, København

USA's rumbedrift i årets sidste måned viste en beudrende verden rækkevidden af amerikansk teknik, rigiditet og vovemod. Men indadtil står det samme samfund over for vældige sociale og racemæssige problemer, og i sit forhold til omverdenen skal USA's ledere finde frem til en ny tilværelse.

Aldrig har Sovjetunionen været militært sterkere, eller dets samfund mere velstillet. Men økonomisk og socialt er der endnu langt igen, både i sit eget samfund, i forhold til de andre sosialistiske lande og til den

Arbeiderbladet

Vi opplever verden på en måte som ingen generasjon før oss, og vi kan ikke unngå å se at verden er ung og sørgelig ufullkommen...

Vi har vært vitne til studentopprør i land etter land. Studentlederen Rudi Dutschke ble utsatt for attentatforsøk. I USA ble to menn myrdet – Martin Luther King og Robert F. Kennedy. Også de var på en måte opprørere. De ville forandre verden – skape en verden hvor fargede og hvite kan leve i harmoni, en verden uten fattigdom, trelldom og krig.

Visjonen om en slik verden lever videre og undergangsspådommer løser ingen problemer. Det er troen på en bedre framtid som må være inspirasjon til dagens gjerning når vi nå går inn i et nytt år.

Robert Kennedy sa ofte: «Noen menn ser forholdene som de er og sier: Hvorfor? Jeg drømmer om forhold som aldri har vært og sier: Hvorfor ikke?»

Og med disse ordene fra en av årets martyrer gir vi uttrykk for håpet om et godt nytt år.

Den reformpolitikk som her er antydning, forutsetter en storstilet skapende tenkning. Men den kommer ingen vei uten en mentalitetsendring hos alle parter, – en frigjørelse fra gamle tankevaner, og en vilje til å nærme seg alle problemer i en positiv ånd.

Som en mangeårig radikaler sa til meg forleden: «Det begynner med at jeg stryker ut den indre svartelisten hvor jeg har oppført ideologiske og politiske motstanderes navn, alle dem jeg tror er reaksjonære og ellers håpløse. Jeg må være villig til å snakke og samarbeide med alle som vil en bedre verden. Det er ikke så lett som det lyder. Prøv selv.»

Eller Peder Furubotn forleden med sin krets av meningsfeller rensset for gammel klassekamp-tenkning i drøftelser med industriminister Rostoft, stortingsmann Asdahl, direktør Øyvind Skard og andre «borgerlige» personligheter på et internt møte, liden-skapelig erklærende:

«Vi har i mange år spilt på det negative, men alt det der er foreldet i atomalderen. Hva det dreier seg om er med alle den moderne tids muligheter å forløse de skapende krefter i

nasjonen, og produsere hva verden trenger. Om det er niogntti prosent negativitet i en manns karakter og bare en prosent positivt, vil jeg appellere til den ene prosenten og bare den. Det er å tale til fremtiden.»

Og dette er begynnelsen – fra krig til åndskamp, fra det å likvidere en

Det arkimediske punkt

Klipp fra en artikkel av kulturredaktør Erik Egeland i Morgenbladet.

motstander til å vinne ham for en større felles målsetning.

Velferdssamfunnet er til å bygge videre på, til å reformere og forvandle innenfra til noe bedre og mer tjenlig for menneskelig utfoldelse. Og i en epoke da det økonomiske liv har så meget å si i samfunnet, er arbeidsplassen et strategisk felt å sette krefte inn.

Her trengs en global og samtidig

stedegen visjon, underbygget av realistisk tenkning og analyse, kort sagt en vekkelse som kan samle mennesker i skapende fellesskap på tvers av raser, generasjoner, kjønnsforskjell, klasser. Bare under høyere, bærekraftige idéers overbevisende makt, løses vår tids autoritetsproblem, rasekonflikt og generasjons-spenning.

Dette er å diskutere fremtiden. Denne nye tidsalder lever bare i kim. Men de er her, for den som vil se, og våger å tro på dem. Nye konstellasjoner av mennesker finner hverandre i en forståelse på tvers av partier, organisasjonene, parlamentene, kirkesamfunnene.

Middelalderen talte om en høyere orienteringssans i mennesket – Intellectus purus. Alle tider har kjent denne indre skuen eller lytten som setter mennesket i forbindelse med den skjulte, skapende virkelighetsgrunn under all flytende, flimrende tilværelse, – et indre uavhengighetspunkt rensset for det lavere jeks infiltrerende forurensning. Denne særegenhet i mennesket er det arkimediske punkt som – tross alt – gjør det til den avgjørende formkraft i historien.

Göteborgs Posten

THE SUNDAY TIMES

WELT am SONNTAG

Aftenposten

Arbeiderbladet

kommunistiske verdens partier befinner det vældige Sovjet sig i en krise, der ikke lader sig løse med besættelser, koncentrationslejre eller en ny reaktion. I al sin styrke må da også Moskva indrette sig på en ny verden, både hjemme og ude.

Göteborgs Posten

De etablerade politikerna har i många fall förlorat kontakten med majoriteten. De sysslar med problem och frågeställningar som andra inte upplever som väsentliga. Majoriteten tycker inte sällan att politikerna ägnar sig åt inbördes käbbel om petitesser.

Skall ett bättre samspel kunna åstadkommas, måste politiker och opinionsbildare tänka över var de står.

Arbeiderbladet, Stockholm

Nyårsbudskap till våra läsare: 1969 måste ni skärpa er!

Ni sitter i er fåtölj med en öl bredvid er och tycker det är fint att vi rensar upp i den politiska snårskogen...

NI MÅSTE SKÄRPA er. Det gör inget att ni vräkt i er en massa fet och hopplös mat i jul. Det är passivitet och era mentala fettbildningar som ni måste motionera bort.

Om ni har vaknat kan ni väl skrika till.

Hamburger Abendblatt

En glimrende handelsbalanse, en sterk D-Mark og velferdstenkning alene, er ikke lenger tilstrekkelig i den verden vi lever i. Vågemot og beredskap til å planlegge for fremtiden må komme til dersom vi vil være med blant de ledede nasjoner. Vår største fiende er om vi blir fylt av en mett og overleggen selvtilfredshet.

Welt am Sonntag

Utenrikspolitisk vil vi bli stilt overfor mange spørsmålsteget. Der vil melde seg oppgaver som vi ikke kan greie å bli ferdig med alene, men som kanskje kunne bringes noe nærmere en løsning gjennom et tysk initiativ.

Et urolig år ligger altså foran oss. Et år som vil kreve all den erfaring og styrke et folk har tilegnet seg.

The Sunday Times

...Vietnamkrigen forblir vel midtpunktet i de mange problemer som selv ikke 'måne-perspektivet' kan forandre. For menneskene vil før lande på månen enn de vil slutte å slåss og hate. Om de så skulle lande på månen i 1969, la oss da håpe at dette ikke blir det eneste vi får å juble over.

I FENGSEL MED OLAV BRUNVAND

Av STEINAR NØVIK

Olav Brunvand: Smil og tårer i tukthus. Tiden norsk forlag, 1968.

«Smil og tårer i tukthus» er et bevis på menneskets åndskraft i den mest fornedrende og uutholdelige fysiske lidelse og nød. Derfor er den så inspirerende. Det er kanskje ikke så vanlig å heve seg over bitterhetens og håpløshetens mørke etterpå, når det hele er overstått og kommet litt på avstand. Men Olav Brunvand har skrevet sin bok mens han satt i fengsel, mens han ennå befant seg på lidelsens vei uten å se noen ende. Enkelte ting er skåret vekk, men ingenting er lagt til de opprinnelige nedtegnelser.

Boka er blitt et enkelt og menneskelig dokument. Den tar oss ikke med opp på de store høyder for å skue ut over de endeløse vidder. Men man fornemmer et hjerte som banker varmt for medmennesker selv når temperaturen i cella synker under nullpunkt-

tet og holder seg der, dag og natt i uke etter uke, ja, i måned etter måned.

Et annet karakteristisk trekk er humøret, som ikke fornektet seg selv i de mest groteske og tragiske situasjoner.

De fangene Brunvand satt sammen med var dels kriminelle og dels politiske, en sammenblanding han fordømmer meget sterkt, selv om han oppnådde et godt vennskap også med de kriminelle fangene.

Man får flere uhyre interessante nærbilder av menn en kjenner fra temmelig forskjellige situasjoner. Som for eksempel Christian og Georg som straffarbeidet med å lempe granathylser inn i en glødeovn. For å utbygge sine allerede solide språkkunnskaper brukte de forskjellige språk fra uke til uke, de hadde sin engelske uke, franske, italienske osv. Så var de heller ingen ringere enn Christian S. Oftedal, redaktøren og stortingsmannen, og Georg Hajek som vi så på TV som

tsjekkisk utenriksminister under russernes innmarsj i august.

Et annet interessant møte er Fredrik Ramm som var en av Oxfordbevegelsens (Moralsk Opprustnings) fremste talsmenn i Norge ved krigsutbruddet. I det han passerer Brunvand i fengslet en 1. mai hvisker han: «Til lykke med dagen fra en høyremann med respekt for arbeiderbevegelsen og dens innsats!» – Mer skal ikke til for å gi varme på en ufyselig dag, er Brunvands kommentar.

Betegnende for Fredrik Ramm er også hans idé om at de etter krigen skulle lage en ny slags avis sammen de tre, liberaleren Oftedal, sosialisten Brunvand og den konservative Ramm. Fredrik Ramm døde som kjent på vei hjem av tuberkulose han pådro seg i fengslet.

«Aldri har prester vært elsket slik av en menighet,» heter det om de norske prestene som tukthusfangene

Forts. side 15

klippet

Thomas Masaryk.

DET EGENTLIGE GRUNNLAGET for demokratiet er troen på menneskets u dødelige sjel. Det etiske grunnlag er den politiske virkeliggjøring av nestekjærligheten. Jeg er for demokratiet også med alle dets sosiale og økonomiske konsekvenser. Humaniteten må gi seg uttrykk i arbeid, samvirke, i en kulturskappende virksomhet, for at verden kan utvikles mot større fullkommenhet.

DA MILOVAN DJILAS, DEN JUGOSLAVISKE revolusjonære som brøt med Tito, besøkte **New York Times** i forrige måned, ga han en kommentar om likhetspunktene mellom russisk utenrikspolitikk slik den ble ført av gårsdagens Tsarer og av dagens kommissærer.

«Saken er i virkeligheten den,» sa Djilas, «at vi nå vet at en revolusjon ikke kan forandre en nasjon, dens retning, dens egenskaper og dens karaktertrekk. En revolusjon forandrer bare maktens og eiendomsforholdenes ytre former, men ikke nasjonen selv.»

International Herald Tribune,
31. desember 1968.

«DEN STORA SKILLNADEN MELLAN en virkelig statsman och den som ger sig ut för att vara det är att den ene blickar in i framtiden, medan den andre ser vad som finns just nu. Den ene lever för dagen och handlar efter bekvämlighet, den andre lever enligt bestående principer och med odödligheten som ledstjärna.»

En sådan kontrast kunde te sig naturlig tidigare, i en mera statisk värld, underkastet relativt langsamma förändringar; citatet har hämtats från den engelske 1700-talsfilosofen Burke. I dag har anspråken höjts också på politiker som «lever för dagen». En stående anklagelse hos deltagarna i avslutningsprogrammet i TV-serien «Den stora utmaningen» var att även politiker som har ett kortfristigt perspektiv vägrar eller är oförmögna att fatta vad som sker just nu.

Dr. Tor Aukrust i en
prekenveiledning i
«Kirkebladet» nr. 22/68.

Dagens Nyheter,
15. desember 1968.

SVÆRT FÅ AV VÅRE MEST PROMINENTE folk har et virkelig stort syn på lederskapets ansvar og oppgave. De fleste tar bare vare på det samfunnsmaskineri som de selv er ansvarlig for. Det kan dreie seg om et stort regjeringsdepartement, et stort advokatfirma eller et stort universitet. Disse menneskene kan gjøre en førsteklasses innsats hver på sitt område, men de er ikke ledet av en visjon for hva hele samfunnet måtte trenge. De har ikke utviklet en strategi for hvordan dette kan gjennomføres og de er ikke engasjert i å få virkeliggjort den.

John Gardner, fhv. helse- og
undervisningsminister i USA.

MÅLSETTINGEN FOR DEN MARXISTISKE og sosialistiske ideologi var opprinnelig å skape et samfunn der menneskene ikke bare var fri for økonomisk utbytting, men der de også var fri for enhver materiell og åndelig undertrykkelse. Det er en skjebnens ironi at nettopp i land som sier at de vil virkeliggjøre disse idéene, er det enkelte menneske blitt en brikke i hendene på et allmektig parti- og statsapparat. I navnet bekjenner man seg nok til demokrati og menneskerettigheter, i gagnet gjør man i en del av disse landene bruk av diktaturets og politistatens metoder.

Dermed er ikke sagt at de andre systemer er plettfrie.

I de nå berømte 2000 ord av den tsjekkiske forfatter Vaculik fra 17. juni i år, skriver han «at det ikke er nok alene å stole på at sannheten til sist 'seirer'. Men sannheten er det som blir tilbake når alt annet svikter».

Likevel er det håp i dette, men det må innsats til. Makt kan kue for en tid — ikke for bestandig. Det avgjørende blir til sist vår egen indre holdning...

Enkelte syns kanskje jeg har anlagt en formanende tone i kveld. Det var ikke min hensikt. Men jeg ville gjerne betone det ansvar utover nuet vi har som åndsskapninger, fordi jeg er overbevist om at dersom ansvarsbevisstheten ikke er med i det vi gjør, vil vi miste den egentlige frihet: Den indre selvstendighet.

Statsminister Per Borten
i sin nyttårstale.

kort nytt

MRA samfunnsgagnlig

Paris: Den franske republikks offisielle kunngjøringsblad *Le Journal Officiel*, bragte en meddelelse undertegnet av statsminister Maurice Couve de Murville der Moralsk Opprustning blir erklært for «samfunnsgagnlig» (utilité publique). Dette medfører bl. a. visse skattemessige fordeler. Før statsministeren undertegnet kunngjøringen var MRA's arbeid gjenstand for en grundig undersøkelse av Conseil d'Etat, et råd bestående av fremtredende jurister.

„Den glemte faktor” på Ceylon

Colombo: Tidligere statsminister, fru Bandaranaike, som nå leder opposisjonen på Ceylon, overvar premieren på skuespillet *Den glemte faktor*. Sammen med henne var medlemmer av Ceylons regjering. Samferdselsministeren sa: «Dette skuespillet er akkurat hva landet trenger nå.» Samme dag hadde alle de statsansatte innledet en landsomfattende streik og soldater med bajonetter patruljerte i gatene.

Livlig virksomhet ved Westminster teater

London: Peter Howards fargerike pantomime, *La hunden få kjøttbeinet*, er tradisjonen tro igjen satt opp på Westminster teater. Tusener av barn fyller hvert år teatret ved juletider og lever med i fantasifigurenes liv på scenen. Som tidligere er det samlet inn penger for å gjøre det mulig for barn fra barnehjem å se stykket.

Westminster Arts Centre har begynt sitt tredje virkeår. Et arrangement for skolene som er satt i gang ved sentret, «En dag på et London-teater», har hittil samlet 5000 skolebarn. Selve teatret er blitt besøkt av 350 000 fagorganiserte arbeidere i løpet av de siste seks årene sammen med tusener fra alle samfunnslag.

I TV-serien «Idag» ble forholdene ved Westminster teater nylig omtalt som eksepsjonelt gode når det gjelder innredning og planlegging av omkleddningsrom. Jevnt over vises det liten omtanke for skuespillerne på dette området, hevdet man.

Budskap fra tyske gruvearbeidere

Caux, Sveits: Deltakere fra 31 land hørte gruvearbeideren Hubert Eggemann fra Ruhr lese et budskap til konferansen fra arbeidere og lærlinger ved Gladbeck-gruva: «På tross av avstanden vil vi hjelpe dere å finne en ny mennesketype som er fri fra hat, grådighet og misunnelse,» het det i budskapet.

Det har vært en økning av effektiviteten i denne gruva som har vakt interesse i gruveindustrien. Eggemann sa at denne nye ånden var et resultat av at ledelsen og arbeiderne fant et større mål enn personlig vinning for sin bedrift.

„Politisk moral”

Madras: Statsministeren i delstaten Madras, C. N. Annadurai, mottok før jul en internasjonal MRA-gruppe med representanter fra 13 forskjellige land. Gruppen ga en rapport om det som gjøres for å løse konflikter i Afrika, Ceylon og Nordøst-India. «Jeg tror på en politisk moral,» uttalte Annadurai. «Det er dette Moralsk Opprustning gir til nasjonen. Dere vil finne stor oppslutning blant vårt folk.»

Afrikanere i Jugoslavia

Den afrikanske MRA-filmen *Frihet* ble nylig vist for 1200 mennesker i det katolske seminar i Zagreb. Afrikanske studenter ved universitetet arrangerte forestillingen.

Sveitsisk jordbruksinitiativ

Caux, Sveits: Overproduksjonen i europeisk jordbruk sett i relasjon til behovene i U-landene, er ett av emnene som skal tas opp under en jordbrukskonferanse i Caux i siste uke av juni. Konferansen ble annonsert her i nyttårshelgen av Joseph Leu, medlem av Den sveitsiske nasjonalforsamling og formann for melkeprodusentenes forbund i det sentrale Sveits.

Det lysner i Tirol

«Man får følelsen av et klimaskifte i Sør-Tirol,» skrev *Frankfurter Allgemeine Zeitung* nylig. «Ingen flere bomber, ikke mere vold, blod har ikke flytt siden i sommer. Det virker som dette er slutten på en urolig periode som har vart i ti år.»

Avisens kommentar er interessant på bakgrunn av at tre delegasjoner fra Sør-Tirol besøkte Caux i sommer.

Kristiansand: Filmen *Avgjørelse ved midnatt* etter Peter Howards manuskript får premiere her 31. januar.

London: Det europeiske showet *Det er tillatt å lene seg ut av vinduet* settes opp på Westminster teater fra 29. januar.

Student-appell i Libanon

På første side gjenga Beiruts største dagsavis *Al-Nahar* en appell fra libanesiske studenter om «en fellesfront av muhammedanere og kristne som tror på selvoppofrelse, ærlighet og toleranse». Oppropet var skrevet på bakgrunn av alvorlige demonstrasjoner fra høyre- og venstregrupper. Det ble distribuert av studentkomitéer til Beiruts fire universiteter. Initiativtageren var en student som tok del i lederskapskurset i Caux i fjor.

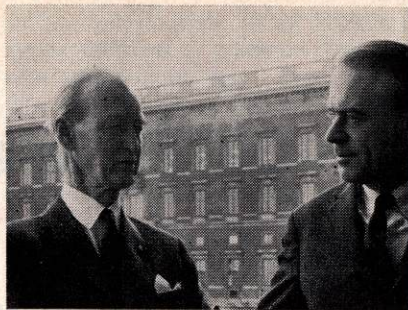
En markant profil

Forts. fra side 5

hvorpå han satte seg ned. Siden leverte han en høytidelig protest: hans skuldertrekning var ikke kommet med i protokollen. Da lo Riksdagens medlemmer, og det er ikke eneste gangen som Kammarherren fra Vikaryd Gård utenfor Alingsås har gledet sine venner i de forskjellige partier gjennom sine en gang i blant noe eksentriske innfall.»

«Som den gangen,» skriver *Dagens Nyheter*, «da han strøk seg på talerlisten fordi hele Riksdagen var gått for å spise. Han gikk også til spisesalen, slo på glasset og holdt sitt innlegg der. 'Jeg vet hvordan det føles å bryte reglene,' erkjente han.»

Kammarherre Dickson er nå 69 år. Han har besluttet å forlate Riksdagen i januar 1969. Avisen *Arbetet* i Malmö beskriver ham som «den farverige

Riksdagsmannen og kammarherren James Dickson sammen med artikkelforfatteren på Riksdagshusets balkong. I bakgrunnen slottet.

figur». *Expressen* i Stockholm skriver: «...dermed mister Riksdagen en av de siste 28 årenes mest farverige folkevalgte.» *Expressen* sier også: «James Dickson er dypt engasjert i MRA – Moralsk Opprustning. Og når han forlater Riksdagen kommer han i ennå høyere grad enn hittil – og det vil ikke

si lite – til å satse på det ideologiske MRA-arbeidet.»

Aldri gammel

Et siste sitat fra nok en av Dicksons mange men legendariske korte taler i Riksdagen: «...men jeg kommer aldri til å bli gammel. Man dør jo en gang. Men gammel behøver man ikke bli hvis man har en idé å kjempe for livet ut, inntil man ligger med nesen i været for godt.»

Det er forfriskende å lære å kjenne en parlamentariker som tør å trekke upopulære kamplinj. En mann som er mere opptatt av sitt lands og verdens behov enn sin egen karriere. Som tør å ha sine meningers mot. Som elsker sitt land høyt nok til å si det sannheten. Tror på det sterkt nok til å forvente det beste av det. Og i alt dette ha en ærlig forståelse av sine egne svakheter – samt en meget utpreget sans for humor.

Vietnam:

Etter krigen - hva?

Av Dang Thi Hai

Dang Thi Hai er en kvinnelig student fra Sør-Vietnam som har medvirket i showet Det er tillatt å lene seg ut av vinduet rundt om i Europa.

I de siste tre årene har jeg vært i Frankrike, Sveits og Storbritannia for å lære hvordan man kan besevare hatet, korrupsjonen og splittelsen som har bragt Vietnam dit det er nå.

Den vietnamesiske ambassadøren i Bern sa til meg i fjor: «Det som bekymrer meg mest, er ikke så mye krigen, men hva som vil følge etter den.» Han sa at han virkelig ønsket fred, men medgav at han ikke visste hva som kunne gjøres med bitterheten og håpløsheten i folket.

Han følte også, som jeg gjør, at det vi trenger mer enn teknisk eller militær hjelp, er mennesker som kan vise oss en måte å leve på som gjør oss i stand til å bygge landet opp igjen. Tenk på hvor mye franskmennene og amerikanerne har gitt oss av penger og teknisk opplæring, og likevel er vi utakknemlige, ja, vi hater dem til og med.

Vi snakker mye om krigen, vi legger skylden på amerikanerne eller Vietcong, men ofte er vi ikke klar over at det er splittelse og krig i

mange hjem i Vietnam. Min egen familie hører med blant dem.

Jeg hatet min far og min stemor så sterkt at jeg ønsket å dra hjemmefra. Og jeg forlot hjemmet, full av hevnlust. Da traff jeg mennesker som hjalp meg til å se lenger enn til min egen person. Jeg begynte å se behovene i mitt land og i verden, og lærte å lytte til Gud.

Jeg har prøvet dette og har vært lydig mot den «indre drivkraften» som oppfordret meg til å be mine foreldre om tilgivelse. Resultatet var at hatet gradvis smeltet og ble borte. Min familie har funnet et nytt forhold til hverandre.

Denne enkle erfaring har gitt meg håp og tro på at bitterheten, som er meget sterk blant folket i Vietnam, kan bli fullstendig leget av Gud, uansett hva som har forårsaket det. Selv er jeg beredt til å betale hva det måtte koste.

Jeg trenger hjelp fra folk i Europa for å gi en erfaring av Guds ledelse og lydighet til Ham, til de tusener av vietnamesere som studerer og arbeider her.

Først da kan vi oppnå virkelig fred, ikke bare en slik fred som en får gjennom avtaler, men også fred i menneskenes hjerter.

Et vindu mot verden

Forts. fra side 10

nam, India og Italia sto sammen med den unge japanerinnen og alle hadde de mer eller mindre samme erfaringer.

Dr. Paul Campbell, Canada, som i en årrekke har stått i hjertet av Moralsk Opprustnings verdensarbeid, uttrykte det slik: «1968's teknologiske bedrift var å støte mennesket bort fra jordens gravitasjonsfelt. 1969's utfordring er å støte mennesket bort fra sitt selviske gravitasjonsfelt.

Vi er kommet til et punkt hvor vi for millioner av menneskers skyld må overvinne motsetningene og håpløsheten i både de vestlige og kommunistiske samfunn.»

Dr. Campbell refererte til radiobudskapet som Apollo-romfarerne mottok etter at de hadde landet. I budskapet het det at vi alle «står rettere takket være deres innsats». «Det kan så være,» sa dr. Campbell, «men jeg er ikke så sikker på at vi kommer til å leve rettere. Vi er kanskje blitt større, men jeg er ikke sikker på at vi er blitt noe bedre.

Moralsk Opprustning er den 'karakterens teknologi' som er nødvendig for å mestre vår tidsalders problemer. Den nasjon som satser like meget på 'karakterens teknologi' som Russland og Amerika har satset på romfartsteknologien, vil lede hele menneskeheten inn i en ny æra.»

I fengsel ...

Forts. fra side 11

fikk anledning til en viss kontakt med. Det kunne være gudstjenester en sjelden gang eller besøk i fengslet. Det er ingen tvil om at disse prestenes uoppslitelige energi, deres varme omsorg og deres mot har betydd mye også for Brunvand og andre som ikke selv regnet seg til kategorien troende.

Olav Brunvands smil og tårer er kommet sent, men ikke for sent. Boken vil være nyttig lesning også i årene som kommer, ikke minst for de generasjoner som har lite kjennskap til både de ondskapens avgrunner og de storhetens tinder som ble avdekket i fengsler og fangeleire under siste verdenskrig.

*

Linjeagenter - Skipsmeglere

Spedisjon - Lagring

Assurance

KST Kristiansand Shipping & Terminal Service A/S & Co.
Bjørneboe — Nielsen — Reinhardt
Havnebygget — Sentralbord 26 160

Jacobsen
IMPERIAL
SNOW
JET

Våt eller tørr snø:

4 gear forover og egen utblåsningsvifte er avgjørende for effektiv snøfresing i forskjellige snødybder og under alle værforhold.

- ☐ 7 hk., 4 t. Lauson motor.
- ☐ Revers ☐ 26" arb.bredde
- ☐ Svingbar tut. ☐ Lesse-tut og belter.
- ☐ Jacobsen kvalitet.

Be om demonstrasjon!

ENEIMPORTØR:

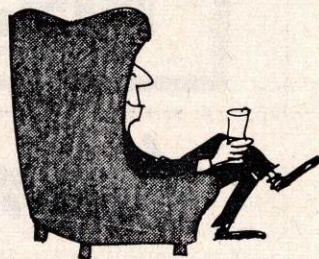
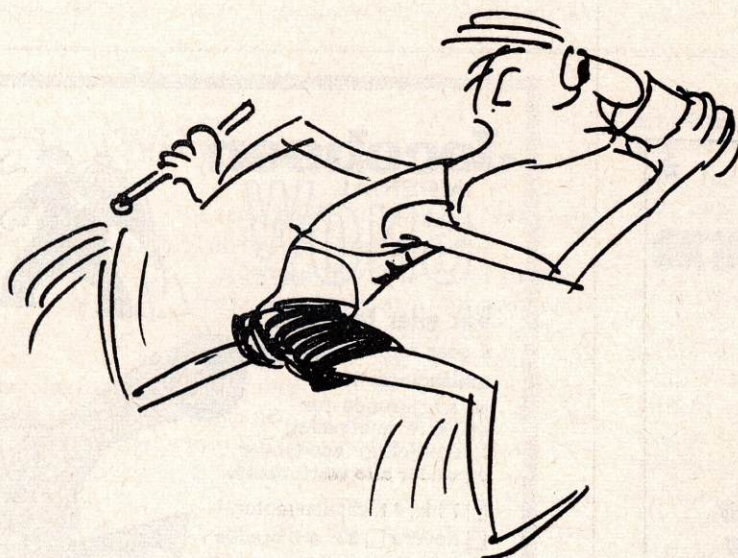
FR REINHARDT & CO A/S
KRISTIANSAND S. TLF. 2 55 40

Hennig-Olsen
ISKREMFABRIKK

Kristiansand S.

Etablert 1924

Mr. Lemon Lime

E.

OPPFRISKENDE EKE
LIMEJUICE i pulverform

Dernings AB
Göteborgs Frihavn